

Előfizetési árak:

Egész évre 10 fnt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonyi-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A pápa körlevele.

— Szeptember 14.

(—y.) Nagy az örömiriadal a ma-
gyarországi klerikálisok táborában. —
Róma megnyilatkozott és terjedelmes
levélben adta meg válaszáat a magyar
püspöki kar ama kérelmére, melyben
ezek — az általuk kezdeményezett kul-
turharcnak minél vehemensebb folytat-
hatása végett — a napirenden levő egy-
házpolitikai kérdésekben a szentatya bölcs
tanácsához folyamodtak.

A körlevél bevezető részében reflexió-
kat foglal magában azon időkre, midőn
a magyarság hosszú századokon át a
kontinens katolikus érdekeinek megdönt-
hetlen védbástyájául szolgált.

Ezen általánosabb bevezetés után,
melyen a béke szelleme oly jólesőleg
hazódik át, hogy majdnem tévedésbe
ejti az olvasót, energikusabb lesz az
egyházfejedelem és megjelölve a vesze-
delmeket, melyek hazánkban a katholi-
cizmust szerinte napról napra mind job-
ban fenyegetik, pozitív módokat jelöl
meg, melyeknek erélyes alkalmazását
sürgeti.

Ez a része a pápai levélnek, a hang
és a stílus minden rutinja daczára is,
egyenese felhívás a felekezeti áldástalan
kulturharcra és a kormány ellen hatvá-
nyozottabb erővel való küzdelemre.

Jól megfontolta-e a szentatya az ál-
lam ellen indítandó akció beláthatlan
következményeit? nem tudjuk, azt azon-
ban már most is konstatáljuk, hogy az
enciklika a katolikus hívők túlnyomó

részére igen lehangolólag hatott, mert
azt minden józan gondolkodó meggyőző-
désből tudja, hogy a kormány reform-
javaslatai a hitelveket a legkevésbé
sem célozzák megtámadni.

Ami pedig hazánk egyéb felekeze-
zeteit illeti, ne csodálkozzék majd senki,
ha a pápa provokativ hangjára ezek is
a cselekvés terére lépnek s igaziak meg-
védése céljából megfelelő retorziókról
fognak gondoskodni.

Azt mondja a pápa, hogy Magyar-
országon a vallást és hitelveket nagy ve-
szélyek fenyegetik. De hogy tulajdonkép-
pen mik legyenek ezek az akut jellegű
veszélyek, az precizirozva nincs. Talán
a polgári házasság, az állami anyaköny-
vek vezetése, vagy talán a különböző
vallások egyenjogúsítása? — Hiszen ezek
más művelt államoknak mind oly liberá-
lis vívmányai, miket a pápa szívesen
elnéz. És csak a legközelebbi multban
láttuk, hogy a bölcs egyházfejedelem, ki
papságát óva inti, hogy a világi ügyekbe
ne igen avatkozzék: Ó maga beállott a
francia kormány követválasztó kortesé-
nek, a hol pedig szintén meg van a pol-
gári házasság.

Méltán kérdezhetjük azért, hogy hát
a francziák katolikus polgári házassága
nem sérti a dogmát? Nem éppen olyan
szentség-e a házasság szentsége Párisban
mint Budapesten? — Adják meg e kér-
désekre a feleletet, ha tudják a pápa ta-
nácsosai és köztük Schlauch, ki állítólag
a körlevelet fogalmazta, és a többiek, kik
őt így informálják.

Ha nekünk nem kellett volna szá-

zadokon át — mit a pápa is méltányol
— a vallás védőinek lenni, hanem, mint
a nyugati államok, ez időt kulturális fej-
lődésünkre fordíthatjuk, bizonyára nem
kelelt volna a liberális és elodázhatlan ujítá-
sokért az ádáz harcot most megvívni,
mert régen megszállárdult közkincese
volna az már nemzetünknek.

Ne avatkozzék azért ügyeinkbe senki;
ne a pápa se, mert szelet vetvén, oly vi-
hart zudíthat a papságnak még most
nagy tekintélyére, mint a minő azt József
császár alatt itt a hazában, vagy Nagy
Erigyés alatt a mult században Német-
országban megremegtette.

Figyelmezteti a körlevél a klérust a
köteles hazafiságra is, de e mellett azon
tanácsot adja, miszerint hassanak oda,
hogy képviselőknek csak oly buzgó és
kipróbált katolikus férfiak választassa-
nak meg, kik az egyház érdekeit hajlau-
dók megvédeni.

Vajjon mivé fajulnának közállapo-
tunk, ha a törvényhozói kvalifikáció
nem a képesség és tudás, jellem és
hazafiság, hanem a felekezeti fanatizmus
szerint bíráltatnék el. — Hiszen ez oly
bábéli zavarra vezetne, melyet előre be-
látani képtelenség. És ehhez a mozgalom-
hoz reméli őszentsége a legalkotmányosabb
király hozzájárulását és támogatását.

Konstatálják, hogy a bölcs főpásztor
ezuttal nem reménykedik csálhatatlanul;
a magyar királyt csak
h a z a f i a s és ü d v ö s d o l -
g o k r a l e h e t m e g n y e r n i .

Katolikus egyletek alakítását, kat-
holikus gyűlések tartását és, mint az

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Ki a honvéd?

A ki gazdagít iparral,
Földet mivel izmos karral;

Ki dicsőít dallal, könyvvel,
Ha nő, ádóz forró könnyel;

Ki dolgozik éjjel-nappal,
Eszmét hirdet lángajakkal;

Ki vezérli néped bölcsen,
Igazság, hit s jó erkölcsben:

Mint ki karddal harcson véd —
Az, hazám, mind hősi honvéd!

G.

A mamák terve.

— Demoliens Jules. —

Személyek: Delimiérs Gaston, 23 éves, —
Chateaufort Helén, 18 éves, — Deli-
miéresné, — Chateaufortné. —
Színhely: Chateauforték házában. —

Gaston (Belép. Fekete ruha van raj-
ta): Jó napot kis kuzin, ... Egyedül van?

Helén: Van? ... Miért mondd „van,”
miért nem „vagy”? ... Haragszol?

Gaston: Éppen nem, kis kuzin... De
ön elfelejti, hogy tegnap óta jegyesek vagyunk
és a mi helyzetünkben...

Helén: Ugyan, hát nem vagyunk je-
gyesek, hogy ugy mondjam, a mióta élünk?...
A mióta néhány szót tudok dadogni, mindig azt
mondták nekem: „Ime, a te kis férjed! És én
mindig ugy hivatalak.

Gaston: Igen, igen, de tegnap óta ez
már hivatalos dolog... kisasszony, én már nem
vagyok kuzin, hanem jegyes.

Helén: Mit változtat az a dolgon...
Mindig egymásért éltünk... Már régóta meg-
beszéltek mindent... Emlékszel, hány-szor ját-
szottunk papát és mamát? Babáim voltak a
gyermekek

Gaston: De most már nem játszol
babáiddal, Helén...

Helén: Sajnos, már nem... M-nyire
is sajnálom!... Azt mondják, már nagyon meg-
nőttem... Eltettem mind a szekrénybe... De
előbb jól megcsókoltam őket... A gyermeké-
gemtől bucsuztam... Aztán meg tegnap még
felöltöztettem Georgettet. Emlékszel még Ge-
orgettre?

Gaston: A legnagyobb leányunk...
a ki legjobban mondta, hogy: Papa! mama!

Helén: Leszedtem róla a rózsaszínű

ruhát és kéket adtam rá... A kék nagyon jól
illik a szokékra... Azt akartam, hogy szép
legyen, mikor bucsuzunk... Szegény Geor-
gette! Egyedül gondoltam magamat, p dig az
ajtó felnyílt és belépett a te Duparc barátod
az anyjával... Mamámhoz jöttek látogatába.

Gaston: Gustave!... Na képzelem,
hogy nevetett rajtad.

Helén: Nem tudom... nem néztem
reá... Éreztem hogy elpirultam... Du-
parcne megcsókolt és Gusztáv ur dadogott va-
lamit, nem tudom mit... Tudod, nagyon fé-
lénk ez a fiatal ember, de azt hiszem, engem
is meglehetős libácskának tart, mert sohasem
tudok neki mit mondani. A legutóbbi bálon az
egész négyes alatt nem tett mást, csak ezt só-
hajtozta: „Ugyancsak meleg van, kisasszony.”
Én pedig azt feleltem: „Ha kinyitnánk az ab-
lakot, mindjárt hűsebb volna.” Négy-szer ismé-
telte sóhaját és én négy-szer feleltem ugyan-
azt...

Gaston: Nem volt nagyon változatos
a társalgástok.

Helén: Az ám, nem ugy vagyunk,
mint te Luizával... Ti eleget fecsegtek.

Gaston: Pagin kisasszony! Mily
bájosan tud csevegni!

Helén: Lujza!... Álmodol!...
Rendesen nem szól egy szót sem... A neve-
lőben a kis buskomornak hívtuk... Ugy lát-
szik a bál oldotta meg a nyelvét.

Gaston: Lehet. Vannak emberek,

encziklika mondja, betűvel a betű ellen való harcot, — nem kifogásolhatja senki, épp úgy, mint azt sem, hogy a papság örökösök az ifjúság vallásos nevelése fölött; de hogy miért inti oly félve a pápa a katolikus hivatelt a vegyes házasságoktól, amikor statiszticze ki van mutatva, hogy az ezen házasságokból származó gyermekek legnagyobb része a katolikus vallást veszi fel; érthetetlen még katolikus szempontból is, mert hisz a vegyes házasság ily értelemben éppen a katolikus egyház javára teljesít hittérítői missziót.

És ha már a katolikus egyház a más vallásuakkal való házasságot, mint a legfőbb rossz okozóját, oly szigorúan ellenzi, nem kötelessége-e az államnak hogy a házasság oltalmát, mint az az állam egyik igen fontos érdekét, kezébe vegye.

— A király felköszöntője az orosz-czárra.

Ő Felsége a király Borossebesen az orosz czár születése napján adott udvari ebéden — a mint ma már biztosan megállapítjuk — a negyedik fogásnál, midőn a pezsgőt szolgálták fel, poharat emelve felállott és a következő szavakkal köszöntötte fel az orosz czárt: „Drága barátom, Sándor czár ő felsége egészséggé.” A katonai zenekar az orosz himnuszra zendített rá, melyet az összes jelenlevők állva hallgattak meg. Woronin alezredes, orosz katonai attaché a király pohárköszöntőjét azonnal megtáviratozta Szt.-Pétervárra.

— A király utazása. A boros-ebesi gyakorlat után kedden ő felsége a legnagyobb megelégedését fejezte ki. A lovasság attakját már előző nap megdicsérte különösen Álgya szegedi honvédszázados osztagját emelven ki. A dicséretet kedden az összes katonaságra ismételte. Ot órákor udvari ebéd volt, melyen Medtiau is részt vett. Este hét órákor ő felsége nagy ovációk közt elutazott Bécsbe. Reggel 9 órákor a király onnan Schönbrunnba megy kocsin és 16-án utazik Köszegre, ahol már most nagy készülődések folynak fogadtatására. Radó

főispán próbát tett a villamos világítással, mely fényesen sikerült. Ő felsége vonata este érkezik. Vas megyében az egész utjában 10-10 lépésnyire fáklyákat fognak tartani. Nagy örömet okoz, hogy a honvédkaszárnya előtt levő két őrházat piros-fehér-zöld színekre festették be. Ebben a kaszárnyában fog tudvalevőleg Albrecht főherceg lakni. Vaszary Kolos hercegprimás Bacher Donáthoz, a benczések igazgatójához táviratot intézett, kapna-e a benczéseknek a királynapokra lakást?

— Ostromállapot Csehországban. Nem valami kedvező képet nyerünk az osztrák állapotokról, ha a Csehországban elrendelt ostromállapotra gondolunk. Az ifju csehek arra indították a Taaffe-kormányt, hogy radikális eszközökkel nyuljon azért a hivatalos lap jelentése szerint Prágára és környékére nézve kihirdették a kivételes állapotot. Határozatlan időtartamra felfüggesztették a gyülekezési, az egyleti jog és az esküdttszéki eljárás is. A rendelet ez évi szeptember 12-iki dátumot visel, ez pedig huszonkettedik évfordulója annak, hogy Ő felsége leiratában kilátásba helyezte cseh királyá való koronáztatását.

— Belföldi hírek. (Pável püspök tegelemi ügye.) Pável nagyvárad g. kath. püspök ellen saját kérelmére elrendelt fegyelmi vizsgálat megejtésére Csáky gróf miniszter a hercegprimást kérte fel. — (Az „Emke” a milleniumon.) Az Emke választmánya Kolszvárott gyűlést tartott, melyen több ezer forint segélyt szavazott meg. A vagyon a jelentés szerint 1.011.960 frtra rug. A testvér-egyesületek értesítették az Emkét, hogy vele együtt vesznek részt a milleniumi kiállításon és ünnepen. Lukács miniszter külön pavillont helyezt az egyesületnek kilátásba. — (A felvidéki magyar kultúra egylete) Turóc-Szent-Mártonban tartotta évi rendezés közgyűlést a felvidéki magyarság erős érdeklődése mellett. Elnökké Károlyi István grófot választották. Jelen voltak a gyűlésen a felvidéki megyék fő- és alispánjai valamennyien. — (Az új hadügyminiszter.) Hivatalosan is megerősítik Kriegshammer lovasági tábornoknak hadügyminiszteré való kinevezését, azzal a megjegyzéssel, hogy a kinevezés még a manőver-napok alatt vagy közvet-

lenül utánok meg lesz. — (Bihar megye főispánja) mint több oldalról megerősítik, Beöthy László orsz. képviselő lesz, a kinek kinevezése már bevégzett dolog. Dóry főispánnal együtt megy Beöthy Andor alispán is, kinek utódja alkalmasint Szunyogh Péter főjegyző lesz. A Beöthy László főispánná kinevezetése folytán megürülő telegdi kerületbe a szabadelvű párt Gajári Ödönt, a Nemzet szerkesztőjét lépteti fel képviselőjelöltül.

— Külföldi hírek. (Az ifju cseheknek keblében) uralkodó hangulatra jellemző, hogy a kedden esti banketten, a melyet a hatóság feloszlattott, a marseillaisét énekelték és beszédeket mondtak a francia-cseh szövetség mellett, végül pedig a czár — nevenapja alkalmából — tósztokat mondtak. — (A francia hadsereg zásza.) A francia hadsereg legjelesebb tábornoka, Miribel vezérkari főnök halt meg az éjjel Grenoble-lal szomszédos birtokán. A francziákat nagyon levitte Miribel halála, mert az elhunyt katonai erényeibe bizva, remélték, hogy kiköszörülhetik valaha a fegyvereiken ejtett csorbát és a nép őt szemelte ki a jövőndő revanche-háború fővezérévé. — (A belga király végrendelete.) Az Independance közli Lipót király politikai végrendeletének egy kivonatát. E végrendeletében figyelmezteti Lipót király a belgákat az általános választói jog hátrányaira és azt mondja hogy a belgák jólétét csak a monarchia tudja tartani — (Lesseps szabad.) Lesseps Károlyt tegnap kibocsátották fogházából.

Papirszeletek.

(A mi drága barátunk. — Cseh dolgok. — Sok mindenféléről.)

Királyunk csakugyan megátol minden szót, a melyet nyilvánosan kiejt.

Boros-Sebesen a czár névnapján is méltán üritette poharát „drága barátjára, Sándor orosz czárra”

Aligha ki nem fejezhetnők sommákban is, hogy milyen drága barátunk nekünk a muszka czár!

*
Most járt csak csehül Csehország! A két farku oroszlány egyik farkát oda csipték az ostromállapot czimü kelepczébe.

a kik idegenekkel szemben épen nem olyanok, mint a milyenek családi körben.

H e l é n : Szép mondás filozófus uram . . . de hiszen te nem vagy idegen Lujzára nézve . . . Ismertétek már egymást a szünetekben . . . Sokszor játszottunk együtt . . . Elég féltékeny volt, hogy mindig én adtam a te feleségedet.

G a s t o n : Persze! mindig neki kellett játszani a szobaleány szerepét és te odaadtad neki Georgettet, hogy sétáljon vele . . . Aztán a zugba ment duzzogni.

H e l é n : Bizony, meglehetősen duzzogó természetű volt!

G a s t o n : Mert bántották . . . debát Gusztáv sem idegen reád nézve.

H e l é n : Kétségkívül, de sohasem játszottam vele . . . Olyan nagy, komoly férfi volt mindig.

G a s t o n : Ej, alig két évvel idősebb nálamnál.

H e l é n : Mindig jóval komolyabb volt.

G a s t o n : Szemrehányás akar ez lenni, kis kuzin?

H e l é n : Dehogya . . . hiszen ugy szeretlek a milyen vagy . . .

G a s t o n : És én is szeretlek, nagyon! (Hirtelen megcsókolja jobb arcát.)

H e l é n : (kaczag) A bal majd féltékeny lesz!

G a s t o n : (Megcsókolja a bal arcát) Tessék! (Hirtelen megint komoly lesz és kissé hátrál.)

— Szünet. —

H e l é n : Nem szólsz semmit . . . és megint haragos arcot vágsz!

G a s t o n : Megfel-dkeztem róla, hogy nem szabad már, hogy így megcsókoljalak . . . Nem illik!

H e l é n : De hiszen mindig így csókolóztunk!

G a s t o n - Gondolja meg, hogy azért vagyok itt, mert udvarolnom kell önnek . . . Ehhez kell magunkat tartanunk . . . Tegyük úgy, mintha alig ismernők egymást.

H e l é n : Minek az?

G a s t o n : A mikor valaki csak alig ismer egy fiatal leányt, azt nem szabad megcsókolnia.

H e l é n : De ha házasok leszünk, csókolózunk!

G a s t o n : Akkor igen . . . De nem így . . .

H e l é n : Azt hiszem én mindig egyformán foglak csókolni.

G a s t o n : (Ábrándozva.) Van egy kis különbség!

H e l é n : Micsoda különbség?

G a s t o n : (Mosolyogva.) Majd megtudod egy hónap mulva . . . ha egybekelünk.

H e l é n : Egy hónap mulva . . . Már . . . Akkor már épen nem lehet játszaniunk kis m m át és kis papát . . .

G a s t o n (Komolyan): Nem nem, már nem játszunk.

H e l é n : (Elmélázva.) Egy hónap mulva!

. . . Sietnünk kell a kelengyével . . . Már kerestem nyoszolyólányt . . . Lujzát kértem fel, de nem lehet neki . . . Elutazik.

G a s t o n : Én sem voltam szerencsésebb . . . Gusztáv is visszautasította a vőfélységet . . . Nem tudom, miért.

H e l é n : Talán ő is elutazik.

G a s t o n (Gyanakodva): Ugyanakkor, midőn Lujza . . . azaz Pagin kisasszony . . . Ez sok!

H e l é n (Összevonja szemöldökét): Ez a Lujza! . . . Még nőül véteti magát Gusztávval . . . Duparc ural . . . (Izgottan): Meg kell kérdeznem!

G a s t o n : Gusztávval fogok beszélni! . . .

— Szünet után. —

De ezzel én nem udvarlok . . . Azt hiszem, bokréta volt nálam, mikor bejöttem . . .

H e l é n : Odatettem a kis asztalra.

G a s t o n : Hol jár az eszem! . . . Mama eleget mondogatta „Ne felejsd el a bokrétát” . . . Az első bokrétát.

H e l é n : Az első? . . . Hoztál te már elég virágot!

G a s t o n : Azok nem számítanak . . . Ez az én első vőlegényi bokrétám . . . (Előszedi a virágot, térdre esenkedik a leány előtt.) Kisasszony.

H e l é n : Mit csinálsz?

G a s t o n (Folytatja): Engedje meg, hogy felajánljam rabszolgai hódolatom e csekély jelét.

(Megcsókolja kezét.)

„Drága barátunk a csár“ szeretete és az ifju csehek okozták mindezt.

Az ifju csehek pedig nevezhetik magukat ezentul akár é r e t l e n cseheknek is!

Rendszert a sorsnak, hogy hitünk legyen a gondviselésben!

(Beható kritika.) Szerkesztő (színházi bemutató előadás után): No? Referens: Na!

Az X... ik számú rendőr a cirkusban volt „poszton.“ Visszafelé referál a látotakról egy társának, a ki meg is jegyzi:

— Hja bizony k ü l ö m b f é l é n é l k ü l ö m b f é l é k v a n n a k a v i l á g o n !

A ki mindenkinek akar irni, az csupán önmaga előtt ír. A ki ömagának ír, mindenk számára alkotott.

X. (Y-hoz, a ki hatvan éves korában fiatal leányt vett nőül): Jőjj velem pajtás az agancs kiállításba!

Y. Ugyan hagyj el! Van nekem agancs-kiállításom, ha betekintek a tükörbe!

Mikor egy nagy ember idejekorán kidől, a kis emberek kardala vidáman zengi:

Wir bleiben frisch und munter,
Die Dummheit geht nich unter!

Ésszel szerezik, karakterrel tartják meg a pozíciót!

Milyen derék lenne, ha egy ember nyilvánosságra hozná azt a sok szépet és jót, a mit tud, a másik meg elhallgatná mindazt, a mit nem tud!

Gróf Zichy Jenőt figyelmeztetik az utcán egy csunya vén banyára.

Helén (visszahuzza kezét.) No, no... Ezt is először teszed... (kacagva tör ki.) Nagyon komikus vagy... Kelj fel és sétáljunk egyet a kertben. (Távoznak.)

— Delimiéresné és Chateaufortné belépnek. —

Chateaufortné: A gerlepár kirepült.

Delimiéresné: Ott vannak a kertben... Mily bájos párocska... Igazán egyik a másikhoz termett.

Chateaufortné: Valóban a legokosabb dolog, ha gyermekkori játszótársakat összeházasítanak...

Delimiéresné: Kicsi koruktól fogva arra szoktattuk őket, hogy férj és feleségként tekintsek egymást; nem is tudnak élni egymás nélkül.

Chateaufortné: Persze tudni kell hozzá, hogy neveljük a fiatalokban az érzelmeiket... Mert a szerelem vak és azért a gyermekeket vezetni kell.

Delimiéresné: Aranyigazság: Egy hónappal később Delimiéresné és Chateaufortné külön-külön meghívókat küldenek szét.

Egyik: Özv. Delimiéresné tisztelettel tudatja önnel Gaston fiának és Pagin Lujza kisasszonynak egybekelését.

Másik: Özv. Chateaufortné tisztelettel tudatja önnel Helén leányának és Duparc Gusztáv ur egybekelését.

— Mit tennél, ha ez volna a világ legszébb asszonya?

— Hát akkor (felel a híres „Kurmacher“) ennek csapnám a levét!

B: Uram, hogy merre őn a kalapomat kicserélni?

C: Hát az őné volt? Azért csodálkozott hát a kalap, a mikor a fejemre tettem, hogy alatta ezuttal — és z van!

Az élet néha becsülettel köt velünk üzleteket e n d e t a i l, — csak hogy e n g r o s többnyire megcsal!

A sajtó szabadság ott végződik, s hol ellenében oltalmat kér az — egyéni szabadság.

Szived, fogad ne érezze, előnyeidet ne éreztessed, máskülönb azok neked, ezek másnak — fájnak.

Moudd el másnak eszméit kicsinyítve, vagy nagyítva és bátran beirhatod valami alkalmi albumba.

A krokodil-természetek életedben marnak, holtod után megsiratnak.

A könnyelmű emberek mind egyformák, csak más szerepet játszanak.

A.: Tirgrammot is használtam, a szoba mégis tele van férgekkel.

B.: Használj hát repetirgrammot, talán segítesz a bajon!

A nagy embereknél a tömeg először azt fürkészi, hogy mennyivel gazdagodtak a közvagyon kárára, ha pedig ez nem sikerül, meglegszik annak a hitével, hogy a nagy ember beszédeit a titkárja készíti.

„Haza megyek csépelteni“ (mondja X. képviselő.) „remélem, hogy nem fogunk üres szalmát csépelni, mint a parlamentben!“

Gasparone.

A peronospora.

(Folytatás.)

A peronospora Viticola első felléptének időpontja az éghajlati és időjárás viszonyoktól függ; a délibb és melegebb éghajlatú vidéken rendszerint korábban, az északibb és hidegebb vidékeken pedig rendszerint később szokott fellépésnek ideje az időjárás szerint ugyanezen a helyen is egyik évben korábban, a másikban pedig később áll be. Ehhez képest Magyarországon egyes helyeken ugy néha már június hó elején, legtöbnyire azonban csak július és agusztus hónapokban szokott fellépni.

A Peronospora Viticola terjedése — ha erre a viszonyok kedveznek — oly rohamos szokott lenni, hogy egy-két nap alatt nemcsak egyes községek, hanem több vármegyére terjedő borteremő vidékek összes szőlőit meglepi, még pedig mind a hegyi mind a síkterületen vagy immunis homoktalajon ültetett szőlőket.

Mint az eddigiekből látható a Peronospora gomba szőlőinknek nagyon veszedelmes ellensége, mely évről-évre óriási pusztítást okozhat szőlő birtokosainknak s ennél fogva megérdemli, hogy az ellene való védekezés kérdésével épen olyan komolyan foglalkozzunk, mint a filloxera-kérdéssel.

A Peronospora-kérdésnek azonban — szőlő birtokosainkra nézve — egy rendkívüli nagy előnye van a filloxera-kérdéssel szemben, s ez abban áll, — s ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni szőlősgazdáink előtt hogy a peronospora

ellen, ha idejekorán hozzá látunk a dologhoz, mindenütt biztos sikerrel lehet védekezni, s a védekezés sokkal könnyebb és olcsóbb a filloxera ellen való védekezésnél.

A védekezésre biztos szerünk van s ez a rézgálicz, a melyet vízben feloldva s megfelelő permetező készülékkel a szőlőlevelekre fecskendezve, ma már többféle módon használnak a Peronospora ellen.

Millardet francia szakember megállapította, hogy ha a Peronospora sporáit a vízben oldott réz sók legkisebb nyoma érinti is, ez elég arra, hogy azok csirázását megakadályozza. Másrészt azonban a rézgálicznak magára a szőlőlevélre is romboó hatása van, mert azt megperzseli, ennél fogva a permetező folyadék elkészítésénél nagyon ügyelni kell arra, hogy abba tulságos sok rézgálicz közönbösi tessék, vagyis az oldatba olyan anyagok is tétessenek, a melyek a rézgáliczot a szőlőlevélre nézve ártalmatlanná teszik.

Ennél fogva a tiszta rézgálicz-oldatnak a permetezésre való használata, a mennyire csak lehet, mellőzendő s legfeljebb csak akkor alkalmazandó, amikor megfelelő közönbösítő szerek nem állanak rendelkezésre, s beszerzésükre — a védekezés sikerének kockázata nélkül — várni nem lehet. Ilyenkor sem tanácsos azonban 1/2 kg. rézgálicznál többet tenni; sőt némelyek még ezt is sokallják s csak 300—500 grammot vesznek egy hektoliter vízre.

Ismételjük azonban, hogy a tisztarézgálicz-oldat használata, a hol csak lehet, mellőzendő s helyette a következő oldatok használandók:

1. Az ugynevezett bordeauxi keverék. (Bouillie Bordelaise) Ez rézgáliczból, mészből és vízből áll, mely alkatrészeket különféle arányokban szokták vegyíteni. A szerint ugyanis, a mint gyengébb vagy erősebb oldatot akarnak készíteni, egy hektoliter vízre 1, 2, 3 vagy 4 kg. rézgáliczot és ugyanannyi égetett meszet vesznek.

A bordeauxi keverék a következő módon készítendő: A rézgáliczot megtörjük és először csak kevés meleg vízben oldjuk fel (1 kg. rézgáliczra 3 liter vizet számítva.) Egy másik edényben az oltatlan meszet szintén külön oldjuk fel még egyszer annyi vízben. Ha a rézgálicz jól feloldódott, az eredeti oldatot, a szerint a hány százalékos permetező folyadékot akarunk készíteni, megfelelő mennyiségű vízzel felhígítjuk, s ha a mészoldat már egészen lehült azt folytonos kavarással közt lassan beleöntjük a rézgálicz-oldatba (és nem megfordítva.) Itt nagyon ügyelni kell arra hogy a mészoldat, mielőtt a rézgáliczoldatba beleöntenék, egészen le legyen hűlve, mert különben a keverék a Peronosporára nézve hatástalan lenne; továbbá czélszerű, hogy a mészoldatot előbb finom szitán szűrjük át, hogy ne maradjon benne olyan anyag, a mitől a permetező könnyen bedugulhatna.

A rézgálicz feloldásánál másképen is járhatunk el, még pedig úgy, hogy a durván tört rézgáliczot a permetezés napját megelőző este zsákvázsonba kötjük s ezt egy rudra vagy szőlőkaróra erősítve a permetezésre szolgáló vízmennyiségbe úgy mártjuk bele; hogy a rézgáliczot a víz éppen elfedje; reggelre a rézgálicz így teljesen feloldódik, s akkor a mészoldatot ugyanoly módon öntjük bele, amint az imént említettük.

Oltatlan mesz helyett, a bordeauxi keverék elkészítéséhez jó kövér vajszerű oltott meszet is használhatunk, csak hogy akkor 1 kg. oltatlan mesz helyett 2 és 1/2 kg. oltott meszet kell venni.

A rézgáliczot csak fa, réz vagy agyagedényben oldjuk fel, s az oldat kavaráshoz szintén csak faeszközt használjunk.

A kész bordeauxi keverék elállhat hosszabb ideig is de használat előtt s általában valahányszor a permetezőbe öntünk belőle, jól felkavarandó.

A bordeauxi keveréknél sokat vitatott kérdés, az, milyen erős, t. i. hány százalékos keveréket használjunk a permetezésre.

(Folyt. köv.)

Dr. Lónyay Ferencz

Az árvaház és a szembeteg árvák.

II.

1869. évben tehát 23 évvel ezelőtt alapított meg a debreczeni jótékony nőegylet és erre az alapítást Veress László a hírneves collegiumi tanár adta ki gazdag tapasztalatait és a külföldi humanus intézmények tanulmányait Bethlen grófnő rendelkezésére bocsátá, ki Debreczenben letelepedvén nemes ambíciójának megfelelő munkakört keresve keresett.

És dacára annak hogy Veressné Szathmáry Teréz uró nagyon fiatal asszony volt mégis beválasztott egyik alelnöknek.

A debreczeni hölgyek valláskülönbőség nélkül csoportosultak a jótékony nőegylet elnöksége köré és vetették meg szilárd alapját, a mai árvaháznak és a szegény gyámoltalan nőknek segélyezésére szánt nőegylet pénztárát.

De a ki kezdettől fogva egészen a mai napig teljes lelkesültséggel, szíve egész melegével csügött a jótékony együleten az a jeles elnök, ki a jótékony nőegyletet és vele kapcsolatosan az árvaházat nem névleg hanem a szó nemes értelmében segélyezni, oltalmazni, oktatni és annyit teremteni, a mennyit segély forrásai csak engednek. És erre nemes ideális lelke, külföldi tapasztalatai az árvák iránti szeretete és ügybuzgósága vezérelte.

Nem volt az árváknak jobb gondozója, mint az általánosan tisztelt és szeretett elnök. Az ő nemes lelke sugallatának köszönhető, hogy az árváknak tanítónőjük lett, ki az évvizsgálat alkalmával páratlan hivatottságának és lelkiismeretes buzgalmának adta tanujelét. Magam voltam jelen a vizsgálaton. Nem volt egyetlenegy jelenlevő férfi, vagy nő, ki teljes meglepődöttségének nem adott volna kifejezést.

Hogy ilyen vezetés mellett mire nőheti ki magát egy elemi iskola évek tolytán, azt előre meghatározni nem lehet. De ha nem is járnak az intézetbe idegenek, ha egész idejét csak az árvák nevelésére és gondozására fordítja az a derék, kitűnő tanítónő, már akkor is igazolva van az a csekélység, a melybe a tanítónő kerül, különösen ha meggondoljuk, hogy ezen intel igensző vezetés mellett sokkal észszerűbb a gazdálkodás, a munka felosztás, a rend és fegyelem és hogy azokból a szegény árvákból igazi embereket, gondolkodó, rendszerető és munkás teremteseket nevel.

Igaz, hogy az árva gyermekek az utcái iskolába is járhatnak és ott a tanítás egészen ingyenes. De milyen óriási különbség mutatkozik az eredményben, mely pedig egész életükre kihat a szegényeknek. Az utcái iskolában a sokaság közt a szegény árva elvész, azzal vajmi keveset törődhetik az anitó, ha gyenge testalkotása, avagy szellemi fogyatkozása miatt egészen elmarad, holott saját otthonában rajta csüg a tanítónőnek szerető szíve és szeme. Ha szülőkkel megoldott gyermek bármely ok miatt nem akar, vagy nem bír tanulni, azt támogatják otthon; de a szegény árvát ki támogatja, ha elbetegeskedik, vagy más ok miatt elmarad? Azért csak áldani kell az árvaház ezen intézményét. És csakugyan alig képzelhető árvaház iskola és inte ligens vezetés nélkül.

Azt mondja r. cikkirő: „A jótékony nőegylet, mely az árvákat egyszer kizavarta otthonukból, azért mert betegek nem nyúszik belé a miniszter rendeletébe és újabb akciókat határozott az iránt hogy a miniszter rendeletét megváltoztassa és hogy a szegény gyermekeket másodsor is kizavarhassák fészükéből, az ő állítólagos magasztos czéliből hogy az árváknak épített otthonban egy női ipariskola életbeléptetésével experimentálhassanak.”

Egy másik helyen, „Gyermekek.” kik bevételek alkalmával csak árvák voltak, most a midn elküldik pedig árvák is, betegek is. Ezen passussal fejezi be r. cikkirő egyik okoskodását. De tegyük fel azt, hogy arra az iskolára égető szükség lenne is, kérdjük a jótékony nőegylet van-e hivatva azt életbeléptetni, és ha igen, azoknak a szegény beteg gyermekeknek a rovására is akik részére az árvaház

épült és a közönség által fenntartatik? És ismét egy másik helyen: „Hogy először tették át az árvákat a kórházba nem róvhatjuk fel; de hogy azokat most másodsor ismét kiűzzék, azt lelketlenségnek, sőt merő jogtalanságnak is tekintenénk.” Kizavarás, kiűzés, lelketlenség ez mind merő álpathos és álhumanitás. Ismerek én itt egy családot, kinek sok gyermeke van és mivel közülük két gyermek ragályos beteg lett, hát tavaszkor kiküldték őket egy dajkával a kertbe lakni. Mivel ott nem akartak meggyógyulni, kiküldték őket az édes szülők a nyíregyházi Sóstóra. Onnan visszatértek egy pár hét múlva és midőn az orvos még kifogásolni valót talált bennök, a gyermekek ujonnan mentek a Sóstóra és most ismét itthon vannak teljesen meggyógyulva. Hát az édes szülők a saját szeretett gyermekeiket négyszer is kizavarták és kiűzték saját 6 szobás lakásukból, a mi pedig azok a szegény gyermekek számára épült. Hogy lehet valaki ily kegyetlen, moudá egy újravárosi paraszt, az én gyermekeim ép ily betegek; de nekem nem volna szívem őket kizavarani.

Igaz, hogy mi többiek, édes mindnyájunk szenvedünk miattok; de legalább itthon vannak a szegények.

Körülbelül ilyen a valódi szeretet és a hamisított pathos és álhumanitas. Ez a gyönyörű árvaház nem ezek az árváké, hanem egyáltalában az árváké. És most ez a 16 árva gyermek miatt nem lehet 4-5 évre meghéni-tani a többi árvák ügyeit, midőn arra szükség nincs; és mivel a legnagyobb oktalanság 16 árva miatt, kik téltelenségre vannak kárhóztatva mert szembetegek egy gyönyörű nagy épület melynek ők csak negyed részét foglalhatják el hegyvetni engedni felhasználás nélkül hosszú éveken át, midőn részökre kárunk nélkül egy olcsóbb kisebb lakást lehet kibérelni, hogy az árvaház fejlődésében ne gátoltassék. A miniszter rendeletébe, mely az árvákat visszahelyezte az árvaházba azért nem nyugodhatott bele a jótékony nőegylet, mert a miniszteri biztosított alkalmával még szóba sem állott az árvaházi elnökkel, hanem a gondozó önkénteseket ki és talán még egyebeket is. És így rosz és hamis informatió útján jött létre azon miniszteri rendelet, melynek megváltoztatása végett éppen az árváügy érdekében kötelesség szerűleg és a jó ügy iránti igazi szeretetből kellett új akcióba lépni. És ennek a lépésnek fogantója is lesz, mert Debreczenben a jó ügynek a rosz machinatioik telett elvégre is győznie kell. Volt már eset hogy valaki három forumon is veszítette el perét talán szabadságát is, és a pert mégis megújította mert bizott igaz ügye győzelmében és kiderült, hogy neki van igazza nem pedig a holt botútnak és a félrevezetett bírónak.

rk.

Helyi hírek.

Debreczen város virilistái.

— szept. 14.

Az igazoló választmány tegnap délután állította össze Debreczen város törvényhatósági bizottságalegtöbb adót fizető tagjának a névsort az 1894 k. évre. A névsorban legerősebben van képviselve a birtokos és gazdálkodó osztály: 41 taggal; azután a kereskedők következnek huszan; az ügyvédi karnak csak 10 tagja van a névsorban. A többi virilista közül: építész 5, városi tisztviselő (természetesen vagyonuk alapján) 3, orvos és mérnök 2-2, kir. közjegyző, kir. táblai elnök, vasuti üzletvezető, állatorvos, szállodás, kávé, tőkepenész, nyug. kir. törvényszéki bíró 1-1. Csattanósan és sajnálatraméltóan jellemzi a mi gyári és ipari viszonyainkat, hogy a nagy adófizetők között gyáros nincs egyse, ha csak azokat az építészeket ilyenül nem tekintjük, akik nagy téglagyáraknak is tulajdonosai; iparos is csak kettő van: egy szappanos, meg egy hentes. Az új névsort a f. évi listával összehasonlítva, — nevezetes változásokat találunk. Az 1893. évi névsorban 8797 frt adót fizetett az első és 539 frtot az utolsó, az 1894 dik évi névsorban 13679 frt adóval szerepel az első virilista és 565 forinttal az

utolsó. — Részint halálozás, vagy elegendő adó híján többen kimaradnak a törv. hatósági bizottságból Biederman E. Fehér Herman, Fabriczius Géza, Vásári István meghaltak, Áron Manó, Scheffer Nándor, Jeney József Kéki Sándor, Liedermann Mihály, Reichmann Ármin, Malatinszky Ferencz kimaradtak; a közügy érzékeny kárára Márk Endre és Komlóssy Dezső kétszeresen számított adójukkal sem juthattak be a rendes tagok sorába. Új tagok lesznek: S á g h i Gyula v. üzletvezető, a mit nagy uyerességnek kell tekintenünk, továbbá: Biedermann József, Fehér Domokos, dr. Kardos Samu ügyvéd és hírlapíróársunk, Weisz Lévi, Horváth Tamás, Lippmann Sámuel, Komlóssy Mihály, Czégely Ferencz, Toth Béla építész, Szalay István és Weichinger Károly.

A névsort itt közöljük azzal a megjegyzéssel, hogy a *gal jelölték adója kétszeresen van számítva, s hogy a névsor holnapról fogva 15 napi közszemlére lesz kitéve, mely idő alatt ellene felebbezések adhatók be:

a) rendes tagok.

Steinfeld Mihály birtokos 13679.87 Simonffy Imre polgárm. 3387.86* Csanak József kereskedő 3239.68, Fodor József építész 2953.77* Szikszay József birtokos 2766.81, Vecsey Zoltán birtokos 2674.78, Kövesdy János birtokos 2633.11, Kardos László kereskedő 2315.12* Komlóssy Lajos birtokos 2176.99* Sesztina Lajos kereskedő 2005.92, Rickl Géza kereskedő 1998.45, K. Tóth Antal ügyvéd 1990.08* Áron Miksa kereskedő 1889.91 Jámor Ferencz gazd. 1760.10, Biedermann József keresk. 1710, dr. Sz. Szabó József orvos 1704.24* Dragota Ignác birtokos 1459.53, Szilágyi Károly ügyvéd 1452.16* Geréby Fülöp kereskedő 1378.01, Kuczik Gábor hentes 1357.14* Horvát István sertés keresk. 1332.01, Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész 1301.92* Komóssy Arthur ügyvéd 1293.77* Dr. Ujfalussy József orvos 1281.94* — Weisz Lévi kereskedő 1274.44 — Fried Emil bérlő 1206.64, Buzsácz Agoston birtokos 1151.66, Zádor Lajos kereskedő 1118.19*, Banyai István birtokos 1062.62, Weinberger Lajos kereskedő 1061.29, Czégely Ferencz ügyvéd 1054.08*, Vecsey Imre városi jegyző 1052.38, Liptai Miklós szappan-gyáros 1044.12, Varga Ferencz építész 979.75 Nánássy László közjegyző 966.54*, Szalay István állatorvos 920.84*, Erber Vilmos kereskedő 918.64*, Rösler Richárd mérnök 891.94*, Kaszanyiczky Endre kereskedő 851.48, Kádár István gazdálkodó 847.52, Molnár Mihály gazdálkodó 823.69, Dr. Balkányi Miklós ügyvéd 822.12*, Dr. Kolz János ügyvéd 822*, Nemes Kálmán ügyvéd 815.34*, Puky Gyula kir. táblai elnök 810*, Klein Móricz birtokos 809.83, Szikszay Lajos építész 808.61, Vecsey Viktor gyógyszerész 807.34*, Ungvári András gazdálkodó 799.24, Jóna István gazdálkodó 796.23, Hajdu Gyula r. kapitány 792.61, Benyács Emil kereskedő 792.34*, Weichinger Károly kávéház tulajdonos 778.96, Berger Henrik kereskedő 776.70, Stenczinger Károly birtokos 775.21, Fried Daniel bérlő 725.95, Fried Leó bérlő 725.95, Polgári András gazdálkodó 725.62, Vágó Andor kereskedő 712.92*, Óry Mihály gazdálkodó 711.40, Kállai Sándor gazdálkodó 705.12, Berger Jenő építész 703.32*, Steinberger Gyula mérnök 697.90*, Szikszay Gyula társad. tulajdonos 697.16, Tóth István építész 694.93, Szabó Kálmán kereskedő 679.36*, Jóna János gazdálkodó 677.82, Tóby István nyug. törvényszéki bíró 676.* Simonffy Emil házibirtokos 672.32, Ármós Bálint birtokos 671.98* Szentssy István gazdálk. 671.83 Harangi Sándor gazdálk. 670.60 Áron Jenő kereskedő 657.29* Horváth Tamás gazdálk. 655.65 ifj. Kertész István gazdálk. 647.51 Balthori Sándor ügyvéd 631.40* Knoll Rudolf birtokos 627.66 Kerekes Géza birtokos 623.56 Kovácsi Ferencz birtokos 614.50 dr. Kardos Samu ügyv. 611.61*, Bulay József birtokos 604.99 Gyöffy Aladár kereskedő 604.21 Kiss Mihály gazdálk. 602.18 Pásztor János gazdálk. 599.97, Sighi Gyula v. üzletvezető 589.80* Telagdi K. László ügyv. 579.84* Komlóssy Mihály birt. 573.60, Tóth Béla építész 571.30* Kertész István gazdálk. 570.63,

Lippmann Sámuel keresk. 569.86, Birinyi János gazdák 567.91, Fehér Domokos szárloda bérlő 565.85, Steinfeld Antal birtokos 565.64.

b) Póttagok:

Szentesi János gazdák. 559.61, dr. Fráter Imre orvos 555.36,* Márk Endre ügyvéd 549.77,* Harsányi János gazdák. 546.24, Harsányi István gazdák. 540.68, Ménes András gazdálkodó 540.43, Balogh Péter gazdálkodó 540.14, Paksy Imre kir. közgyűző 537.80,* Jeney József egyh. pénztárnok 537.63, Buzás Elek birtokos 530.85, dr. Tihanyi Sámuel orvos 530.30,* Muraközy László gyógyszerész 529.94, Mihalovics István gyógyszerész 527.82,* V. Szabó Miklós birtokos 521.88, Boros László birtokos 518.41, Szabó Antal ügyvéd 515.50,* Zöld János gazdálkodó 516.10, Ungvári József gazdák. 510.44, Tüdös János tanár 501.06.*

— Személyi hírek. Pókai altábornagy, Klein honvéd-százados segédtsízt kíséretében tegnap d. u. Debreczenbe érkezett s ma a Nyulason megvizsgálta a honvéd lovasságot és gyalogságot. Pókai altábornagy tiszteletére ma katonazene játszik az „Arany Biká”-ban. Holnap reggel a gyorsvonattal utazik el. — **Firczák Gyula** munkácsi görög-egyesület püspök, dr. Wolafka püspök látogatására Debreczenben időzik. Dr. Wolafka püspök vendége tegnap este érkezett Budapest felől s ma d. u. utazik vissza székhelyére Délelőtt látogatást tett Kis Albertnél, kívül mint orsz. gy. képviselővel, de mint elnök, és közoktatásügyi bizott. tag is sokat érintkezett, továbbá József István, tan. képezdei igazgatónál, Danilovics Elek, kir. táblai bírónál, azután megsejmelte a román. kath. fi. és leány tanintézeteket. — **Schlau ch Lőrincz** bíbornok és nagyváradai püspök egy átiratában megbizta Wolafka püspököt, hogy a városi hatóságnak az ő nevében is köszönje meg a román. iskola építését. S u v i c h ezredes ma a városi hatóság több tagját felkereste s nekik a városházán köszönetét fejezte ki a bazaarkezett 39. gy. ezred fogadásáért.

— Felsőbb és közép iskolák megnyitása Debreczenben. Rövid idő múlva vége lesz a hosszú vakációnak. Így határozta ezt tegnap a járványbizottság, mely megengedte, hogy **szept. 25-én** a városban lévő felsőbb és közép iskolák **megnyitassanak.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspöki hivatala ugyanis azzal a megkereséssel fordult a járványbizottsághoz, hogy a kollégium akadémiái tanszakán, a főgimnáziumban, tanítóképezdén és a ev. ref. felsőbb leányiskolában beiratásokat szept. 25-től az előadásokat pedig okt. 2-dikától kezdve engedélyezze. A bizottság tekintettel arra hogy a cholera járvány városunkban mindeddig fel nem lépett s a szórványos cholera esetek országosan gyérebben mutatkoznak, megengedi hogy a helybeli felsőbb és középiskolák szept. 25-én megnyitassanak. E határozatról a belügyi és közoktatásügyi miniszterek, az ev. ref. főgimnázium, az akadémiák, a tanító képezde, a főreáliskola, kereskedelmi akadémia, gazdasági tanintézet, f. kath. felsőbb leányiskola igazgatói, továbbá Szatmár, Szabolcs, Békés, Bihar, Jász Nagy Kun Szolnok, Máramaros, Bereg, Heves, Arad, Borsod, Szilágy, Ung, Zemplén, Ugocsa, vármegyék alispánjai Szatmár és Nagyvárad város polgármesterei és Békéssy Gyula tankerületi főigazgató sürgösen értesíteni fognak. Ezzel a kapcsolatban említjük meg, hogy a debreczeni ev. ref. egyháztanács kerelmére a járványbizottság, az ev. ref. felsőbb leányiskola elemi osztályainak megnyitását már szept. 18-tól fogva engedélyezte.

— Emke. Ferenczy Lajos kir. járásbíró ma öt forintot küldött az Emke. debreczeni vállalkozásához. Ez öt forintot Erdei András fizette jótékony célra, azon alkalomból, hogy Oláh József az elleae könnyű testi sértésért

emelt panaszát visszavonta. Debreczen város házipénztáránál elhelyezett Emke persely felbontatván, abban 17 frt 70 krt. találtak.

— Hazajött katonaság. A helyben átlomászó 39. gyalogezred legénysége Debreczenbe érkezett. Tegnap délben jöttek a tartalékosok, Wolff főhadnagy vezetése mellett, kik — mint már jelentettük — Almáson (Gurahoncz mellett) ültek vonatra. Ma reggel 6 órakor érkeztek meg vasuton a tényleges állományuk. Ez alkalommal az indóházban a város részéről fogadta őket Vértessy István főjegyző, Zöld Mihály tanácsnok, Simonffy Gyula, nyug. alezredes, t. b. tanácsnok és főszállásbiztos és Király Gyula első aljegyző. Nagy közönség várakozott az indóházba, a honnan a csapat a katonazenekar hangjai mellett vonult be a városba. Megemlítjük, hogy az ezred I. zászlóaljja Nagyváradra megy Debreczenből, az eddig ott állomásozott II. zászlóalj helyére; a Dalmáciában levő III. zászlóalj helyére pedig a IV-ik megy. Az önkéntesek holnap utaznak Aradra, hol a XVII. hadosztály összes önkéntesei vizsgálni fognak.

— Szeged a harmadik egyetemért. Szeged város közgyűlése az ott felállítandó harmadik egyetem javára a kormánynak egy millió koronát, kétszáz ezer korona értékű telket, százötven ezer koronát a kórház alakítására, négyszáz ezer koronát egyéb közművelődési célokra és szegény egyetemi hallgatók részére nagyobb összegű stipendiumot ajánlott fel. Ez valamivel több, mint a mennyit hasonló célra Debreczen megajánlott.

— A járványbizottság ülése. A járványbizottság tegnap ülést tartott, melyen jelen voltak Simonffy Imre p. m. Boczkó Sámuel r. főkapitány, dr. Sárvány Gyula t. főorvos, dr. Ujfalussy József kórházi főorvos Körner Adolf tanácsnok, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Kenézy Gyula, dr. Balkányi Ede, dr. Ujházi Károly kerületi orvosok, Radeckzy kapitány, Budaházy J. százados, dr. Blasur, dr. Szőlőssy ezredorvosok, Langer hadnagy, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, dr. Tihanyi Sámuel dr. Tüdös Kálmán, dr. Rotschnek V. Emil, dr. K. Tóth Mihály. A bizottság legfontosabb határozata az volt, hogy a felsőbb és középiskolák megnyitását szept. 25-től kezdve megengedte. Körner Adolf tanácsnok javaslatára megkerestetni határozta a városi tanácsot a iránt, hogy az októberi katonai ellenőrzési szemelek elhalasztását mielőbb feliratlag kérelmezze a honvédelmi minisztertől. Egy albizottság azt a javaslatát, hogy a veszedelmesen terjedő trachoma járvány meggátálása érdekében trachoma-kórház állítandó fel, a j. bizottság elfogadta s megkeresi a tanácsot, hogy a trachoma-kórház részletes tervét és költségvetését a kórházi főorvos közbejöttével minél előbb készítsse el.

— A kereskedelmi akadémia ünnepi megnyitása. A debreczeni kereskedő társulat áldozatkészsége által emelt monumentális társulati ház és kereskedelmi akadémia épület rövid idő múlva teljesen készen, rendezhető lesz. A tulajdonos társulat fényes ünnepséggel készült megnyitni a lotáját, s az ünnepélyes megnyitásra meghívja gróf Csáky Albin közoktatásügyi minisztert. A telekkel és berendezéssel együtt 200000 frtba került építkezés annyira kimerítette a társulat erejét, mely adóssággal is megterhelte magát, hogy kénytelen újabb segílyért folyamodni a városhoz s hathatós támogatást kérni a kormánytól is. Az alaposan megindokolt segíly kérvényt közelebb küldöttség viszi a közoktatásügyi miniszterhez abban a biztos reményben, hogy e fontos hazafias célokat szolgáló kultur-intézménynek a kormány éppen úgy megadja a kért összeget, mint megadta a pozsonyi keresk. akadémianak. A diszes épület előtti tér is rendezésre vár. A városi tanács már el is rendelte, hogy a nagytemplomhoz vezető beton járdától a palotáig széles beton vagy aszfalt bejáró készíttessék s ennek oldalán csinos két lámpa-oszlop állíttassék fel. Egyedül a mérnöki hivatal buzgalmától függ, hogy ez a tanácsai határozat minél előbb végre hajtva legyen.

— A kolera A belügyminiszter elrendelte hogy ugy személyük, mint podgyászuk is átvizsgáltsék a kolerás vidékek felől érkező utasoknak. Ezek között vannak Szabolcs Hajdu, Jász-Nagykun-Szolnok, Bihar sat. vármegyék is.

— Kídült telephon oszlop. Ma délelőtt egy telephon-sodronyokat tartó rud kidőlése könnyen szerencsétlenséget okozhatott volna. D. e. 11 óra táján ugyanis Lőrinczi János és Fogarasi Imre fuvaros-emerek fát szállítottak szekerekben a várga utcán keresztül, s az utca közepén, ennek kikövezett részén haladtak. Amikor az Erdi bérkocsis báza elé értek a telephonrud önmagától kidőlt s szemtanunk állítása szerint alig néhány hüvelyknyire esett le a Fogarasi Imre szekertől. Ha tovább esik, könnyen megsérthette volna a fuvarost, vagy a jószágot. Mindezenre kívánatos lenne, hogy a legnagyobb gondot fordítanak a telephon-hálózat sodrony-tartó oszlopainak ellenőrzésére.

x Halesztély zene mellett Weber I. sör-csarnokában holnap pénteken halesztély lesz a Magyar testvérek kitűnő zenéje mellett.

Törvényszéki csarnok.

*** A zugirász pöre.** A Nánassy-féle bűnügyben a magy. kir. igazságügyminiszterium és a new-yorki osztr. magyar consulates közbejöttével kihallgatott Levnowszy Májor eskü alatt tett vallomásától felvett tanu vallomási jegyző könyv már Debreczenbe érkezett. A deb. kir. törvényszék ezen ügyben a végtárgyalást f. é. október 30-ára tűzte ki.

*** A tribuna sajtópöre.** A kolozsvári esküdtszék kedden megint az „Tribuna” magyarszóval oáh ujság sajtópörét tárgyalta. A vádlottak közül Bote kivételével jelen voltak Septimiu Albin, Dordea, Baltes és Russu Siriamul, hírlapírók. A bizonyítás eljárás minden érdekes mozzanat nélkül folyt le. Lázár kir. ügyész nagyszabásu rerek beszédben kérte a vádlottak példás megbüntetését. Az esküdtszék, hajnali félkettőkor hirdette ki verdiktjét, mely az ígatásban az összes vádlottakat bűnösöknek mondta ki és pedig Baltest 11 igennel; Alint és Sussut 10 igennel. Dordeat 8 igennel, A bíróság a vádlottakra bíróság is kimondta a vétkest és Baltest 1 hónapi államfogházra és 30 forint pénzbüntetésre, Russut 2 hónapi államfogházra és 50 forint pénzbüntetésre, Albinit 3 hónapi államfogházra és 100 forint pénzbüntetésre, Dordeat pedig 14 napi államfogházra és 20 forint pénzbüntetésre ítélte elmarasztalván őket egyetemesen 170 forint költségben. Egyuttal kötelezték őket az ítéletnek a Tribuna-ban az állam nyelvén való közvételére. A védők semmiségi panaszt jelentettek be. Az ügyézség megnyugodott.

Vegyes hírek.

*** Csátár halála.** Csátár Zsigmond volt országgyűlési képviselő, 5 éves korában Harasztiban meghalt. Tösgyökeres magyarságu kifejezéseiről, eredeti egyéniségeiről sok dolgot elcéltek a parlamentben, a melynek izgalmas napok alatt szüksége volt egy-egy tréfás epizódra. Csátár öszo-bevegyült tével tette le az ügyvédi vizgát, később pedig antiszemita programmal szeregetett mandátumot. Halálát vérmérgezés okozta.

Színház.

*** A katonai-zenekar** ezredével, a cs. és kir. 39. gyalogezreddel Debreczenbe érkezett. A zenekar, mely tudvalevőleg színházunkban fog működni, buzgó karmestere, Czapek Péter ur vezetése mellett már hozzálatott a közelgő szini-idény erős programjának betanulásához. A zenekar a hadyakorlatok alatt nagy tetszés mellett működött s kivivta Ö felségének megelegedését. Az utolsó boros sebesi udvari ebéden háziezredünk derék zenekara játszott. Megemlítjük, hogy a zenekar jövő vasárnapról újra megkezdí a kedvelt sáthangversenyeket a Margit-fürdő diszternében s később fog az újév utáni phylharmouiai hangversenyekre is.

* **Ivánfi Jenőt**, a kolozsvári nemzeti színház tagját, mint halljuk, Paulai igazgató szerződtette a nemzeti színházhoz.

* **Leszkayné betegsége**. Leszkay András színházigazgató neje Nagyváradon hűgyermekét szült. Az anya azonban (a mint a nagyváradi lapok írják) oly súlyos beteg, hogy felette a nagyváradi orvosok már consiliumot is tartottak.

* **Malálozás**. Komlóssy Ida, a nemzeti színház nyug. tagja, elhunyt. Kövér Lajos jeles vigjátékíró neje volt s valamikor naiv szerepeket játszott a nevezett műintézetnél.

Irodalom — Művészet.

* **Zalai Márk** kereskedelmi akadémiai tanár „Gondolatok” című kötete épen most jelent meg. A 166 lapos, szép chamois papírra nyomott könyv ára 1 frt. s a Csokona-nyomda és részvénytársulatnak, Debreczenben s messze vidéken valóban verseny felett álló, diszes kiállítását dicséri. Megemlítjük, hogy a könyv szétküldése az előfizetők részére javában folyik. A műben 425 „gondolat” van, a melyek egy része éppen e lapban jelent meg s közelebb részletesen fogjuk ösmertetni.

Apró-cseprő.

* **Gyerekség**.
A l f r é d u r: Nagysád, ma szép napom van, ünnepet ülök. Ma van születésem negyedszázados fordulója.

B i r i: Ugyan, hogy tud annak ilyen nagyon örülni?

A l f r é d u r: Ah, nagysád persze már tud van az ilyen gyerekségeken.

* **Önmagát főzi le**.
— Mikor beszélt Balajtiva?
— Hát a napokban; a vásárra jött ökröt, nézni, oszt' meglátogatott!

* **A hírlapíró fegyvere**.
X. u. r. (Lekiált az ablakból): Fegyver-köszörűs, jöjjön föl gyorsan.
K ö s z ö r ü s: Kérem alásan, én csak olló-köszörűs vagyok.
X. u. r.: No igen. Én meg hírlapíró.

*
Ne kísérjen se zokogás, se ének,
Se sokaság, mely holnap meztagad:
Az örök semmibe nem kell kíséret,
Oda minden lény egyedül szakad.

Csak ha úgy akarná egy jó szerencse;
Legyen közelbe — ezt kívánom én —
Egy sziv úgy dallal, érzellemmel telve,
Mint most e pillanatban az enyém.

Valami elzúllt poétai lélek,
Ki megszerette a hegy lángborát
S az köszöntésön fel úgy mint én most téged,
S írtse értem bucsupoharát!

K i s s J ó z s e f.

*
Szívesen elhitetjük magunkkal hogy szerencsétlenek vagyunk, mikor voltaképen csak ürességet és unalmat érzünk magunkban.

A. de Musset.

*
A húság lakomája a dicsőség asztalának hulladékaiból készül.

A. Gueidon.

*
A nő olyan mint általában minden gyöngye lény: vagy nem mer semmit, vagy mindent merészel.

M a r i e V a l y é r e.

* **Veszedelemes pénz**. Régi dolog, hogy a pénz minden ragadós betegségek kiváló terjesztője. Két spanyol orvos: Agosta és Grand-e-Rossi egy használt spanyol bankjegyen tizenkilencz millió

p a r a z i t á t számított össze. Azt is konstataálták, hogy a bacillusok mozgásai folytán leghamarább elveszti színét az osztrák-magyar és az olasz papiros pénz, míg a német és francia államjegyek színe a legtarósabb. A két tudós professzor ebből az alkalomból arra figyelmezteti az európai államokat, hogy a nemzetközi forgalomban és lehetőleg az állami pénztárakban is alaposan dezinficiálják a kárpapíros pénzt. Természetes, hogy a százasokon és ezreszen aránylag a legkevésbé bacillus tartózkodik. A naiv tudósok ezért azt ajánlják, hogy az államok inkább ilyen nagyobb pénzt hozzanak forgalomba, mint sok egyforintost. Kivülök bizonyára igen sokan kívánnak hasonlót maguknak.

* **Az ember értéke**. Dr. Farr, amerikai orvos, az embert életkora szerint a következőleg becsüli pénzértékben. Egy újszülött értéke 25 dollár (75 forint), ha szülei munkások, tíz éves korában még egyszer annyit ér. Egy munkaképes ifju értéke 800 dollár (200 forint). A munkaképes embernek legnagyobb pénzbeli értéke 22 éves korában van, akkor ugyanis 1200 dollárt ér. Ez az érték az előhaladó évvel mindig csökken. Ötven éves korában már 600 dollárra száll le. A hetvenéves agastyán már csak öt dollárt ért. Ezen koron felül nem csak értéke nincs az embernek, de már veszteséget képvisel. Az orvosnak ez érték szállításából az következik, hogy azok a vad emberek, kik az agastyánokat megölik, a világ legalaposabb — nem zetgazdszái.

Közgazdaság.

Debreczeni piacz. Szept. 11—12-ki heti vásárban gabona neműek közül piaczra került buza 97.00 mm. 7.70—6.90—6.80 frt kétszeres 61.00 mm. 5.50—5.40—5.30 forint rozs 51.00 mm. 5.00—4.90—4.80 frt. árpas 0.00 mm 5.20—5.10—5.00 frt. zab 43.00 mm. 6.20—6.10—6.00 frt, tengeri 37.00 mm. 6.20—6.10—6.00 frt, köles —4.50— frt köleskása 11.50 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként, I. r. 2.40, II. r. 1.80. m on t l i s z t 14.60, z s e m l e l i s z t 13.00 frt. L ó felhajtott 470 darab, elkelt 133 db. Szarvasmarha felhajtott 510 darab, elkelt 356 db. Sertés felhajtott 4850 db. elkelt 2907 db. S o v á n y s e r t é s páronként 6—12 hónap 15—25 frt, 22—18 hónapos 25—35 frt, 18—24 hónapos 35—45 frt, öreg sovány 45—65 frt. Kövér sertés kilója 40—45 kr. 100 kiló ó szalonna 60—62 frt, háj 58—62 frt, üzletirányzat élénk.

H u s á r a k: marhahus kilója 44, 46, 48, 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. — Borju hus 50—54 kr, sertés 36—56 kr. Juh hus 36 kr.

N a p s z á m á r a k: férfi saját kenyerén 1.00 ellátással 80 kr. nő saját kenyerén 80 kr., ellátással 60 kr., gyermek saját kenyerén 50 kr., ellátással 30 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárta 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 40 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hectoliter ó-hegyi bor 40—70 frt. 1 hect. új-hegyi bor 34—40 frt.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenör” részére.

Budapest, szeptember 13.

N a p i j e l e n t é s.

G a b o n a ü z l e t.

A két napi szünet után ma a készbuzauzletben igen élénk forgalom keletkezett, malmaink jó vételkedvet mutattak, az irányzat megszilárdult és daczára a nagy kínálatnak a forgalomba hozott 55,000 mm. 5 krral magasabb árt ért el.

E l a d á s o k:

Tiszavidéki 1000—81 mm. 8.— frt, 500—81 mm. 7.95 frt, 100—80 mm. 7.80 frt, 500—80 mm. 7.92 frt, 300—80 mm. 7.80 frt, 100—80 mm, 7.82 frt, 300—79 mm. 7.75 frt, 200—79 mm. 7.65 frt, 100—79

mm. 7.77 frt, 100—79 mm. 7.70 frt, 200—79 mm. 7.85 frt, 1100—79 mm. 7.77 frt, 200—78 mm 7.70 frt, 100—78 mm. 7.65 frt, 100—78 mm. 7.60 frt. 3 havi időre.

Egyébb cikkek nem változtak.

H a t á r i d ő ü z l e t. Külföld. Amerikával az élén, azon két nap alatt melyen piaczunkon üzlet nem köttetett, folyton és naponta szilárdabb irányzatot jelentett, ugy hogy tőzsdénk ma jóval emelkedett külfölddel állott szemben. Habár nem volt oly nagy emelkedésünk mint amely megfelelt volna a külföldnek, mégis szép árfolyam emelkedést nyertünk, minthogy az üzlet igen szilárd volt. Fokoztatott ezen szilárd hangulat az által is hogy daczára a szünet alatt felhalmozott nagy ármennyiségek jöttek a piaczra a készáruüzlet szilárd maradt, és még malmaink magasabb árakat is fizettek. Ez állván buzára, tengeri is szilárd volt, mely főleg a hideg időjárás kifolyása. zab azonban kissé gyengébb mert több áru jö a forgalomba.

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.54—7.56
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.93—7.95
R o z s ő s r e	6.12—6.16
tavasza 1894	6.64—6.66
Tengeri szept.—okt	4.92—4.94
máj.—junra 1894.	5.22—5.24
Z a b szept.—okt.	6.55—6.57
márcz.—áprilra 1894	6.60—6.62
Repcze aug.—szept.	15.75—15.85

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a szept.—okt.	7.52—7.53
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.92—7.94
R o z s ő s z r e	6.06—6.07
tavasza 1894	6.58—6.60
Tengeri aug.—szept	4.93—4.94
máj.—junra 1894.	5.21—5.23
Z a b szept.—okt.	6.55—6.57
márcz.—áprilra 1894	6.60—6.62
Repcze aug.—szept.	15.75

Felmondattott: 500 mm. rozs, 2000 mm. repcze.

K ü l f ö l d: szept. 12. Amerika buza 1 1/2—2, tengeri 5/8—1 1/8 magasabb, London, Liverpool, Páris szilárd, Berlin mai kezdet 1-el magasabb.

Értéktőzsde: Itt is igen szilárd volt a hangulat javult pénzügyi viszonyokra, és szilárdabb külföldre. Különösen szilárdak lokális papirok.

Zárlat 4 óra: Osztr. hitel 341.20, Magy. hitel 416.75, Rimamurányi 223.—, Osztr. államv. 304.75, Déli vasut 106.—.

I d ő j á r á s: derült, de hűvös.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. szept. 13-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	116.25	116.55
" vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	125.50	126.50
" koronajárdék 4%	—	94.35	94.45
" regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%	—	119.—	119.50
Egységes állam kötvény 4 1/10%	—	97.—	97.75
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	—	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	415.—	415.50
Osztrák hitelrészvény	—	338.70	338.90
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	114.25	114.75

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	128.—	128.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	12.25	12.75
Osztrák " " "	—	18.50	19.—
Olasz " " "	—	13.50	14.—
Bazilika sorsjegy	—	8.75	9.25
Jó-sziv " " "	—	3.—	3.30

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.90	6.03
20 márkás arany	—	—	12.32	12.36
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	9.95	9.99
Sovereigns	—	—	12.55	12.60

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Szeptember hó 12. Hizott sertés árak:
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli sulyban) —.— krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) —.— krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 43.5—44 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm sulyban 44—45 krig. — Fialat

könnyű (páronkint 250 kgr. terjedő súlyban) 46-48 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kgr. fülűli súlyban) 42-43 krig. — Közép (páronkint 220-280 kgr. súlyban) 43-5-45 krig. Könnyű (páronkint 220 kgr. terjedő súlyban) 46-47 krig.

Szerkesztői posta.

T. A. k. a.-nak. — Sorsjegyek kihuzását épp úgy nem ki-érhetjük figyelemmel, mint a hogy Lenormand asszony nem felelt, ha lutri számokat kértek tőle. — A mi G a s p a r o n e t illeti, ő le lesz kötelezve, ha őt karsu, dús fűrtözött, kunkora bajuszos, érdekesen halvány arcu, mintegy 20-22 esztendő, sas szemű és orru, villogó fehér fogsorral ellátott délezege barna ifjunak méltóztatik tartani; hozzá képzelve, hogy tánczban felül-múlhatlan s naponta majd kesely paripán, majd pedig bicyclin halad a piacon végig a szerkesztőségbe. Tudomásunk szerint 30-35,000 forint között, (érted 30 forint és 35,000 forint között) van az évi jövedelme s azzal gyanúsítják, hogy 13 esztendő korában ő szöktette meg a szultán legszebb odaliskjájá. — Anyja K á m f o r E u d i v i a, atyja P i c z u l a A c h m e d. (Már t. i. az odaliskjé.) Kedvencz itala a M u m s a homok-kerti vinkó. (Már t. i. az iróé.) Azt hisszük, hogy e pontos személy-leírást tartalmazó adatok teljesen kielégítik kíváncsiságát.

B. M. (Budapest.) Mlikor a tiszántuli egyházkerület gyűlésén a felett szavaztak, hogy bemenjenek-e a protestáns püspökök a főrendiházba, T h a l y Kálmán háomszoros n e m-mel szavazott, a mit Tatár János lelkész „i g e n, i g e n, i g e n” szavazattal igyekezett ellensúlyozni. A megboldogult R é v é s z Bálint püspök erre általános derűtlenség között jegyezte meg az elnöki helyről, hogy „az nem részvénytársaság, a hol az emberek több szavazatuk is lehet, ennél fogva a két úr szavazata is csak egynek fog beszámíttatni.” Azt hiszem, hogy meg fogja érteni azt a mesét „szép hegedű szóban.”

G. F. Köszönettel mellőztük.

A kis lutri huzásai.

— Szeptember 13. —

Brünni	32	39	83	19	6
--------	----	----	----	----	---

MENETREND.

— Érvényes 1893. május hó 1-től. —

(Egységes vasuti (zóna) idő szerint)

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" "	délután 12 ó. 52 p.
" "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M.-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" "	este 7 ó. 45 p.
" "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" "	d. u. 3 ó. 35 p.
" "	este. 7 ó. 40 p.
Büd-Szt-Mihály felé	(m. á. vasutól reggel 5 ó. 48 p.
" "	" " " d. u. 3 ó. 15 p.
" "	(vásártérről reggel 6 ó. 04 p.
" "	" " " d. u. 3 ó. 30 p.
Füzes-Abony-felé	(m. á. vasutól reggel 5 ó. 05 p.
" "	" " " d. u. 3 ó. 50 p.
" "	(vásártérről reggel 5 ó. 18 p.
" "	" " " d. u. 4 ó. 04 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől: éjjel**)	2 ó. 44 p.
" "	d. u. 3 ó. 09 p.
" "	(gy. v.) este 7 ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől:	reggel 7 ó. 42 p.
M.-Sziget felől:	reggel 7 ó. 54 p.
" "	délután 12 ó. 29 p.
" "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 07 p.
" "	délután 12 ó. 36 p.
" "	este 7 ó. 20 p.
Büd Szt-Mihály elől:	(vásártérről reggel 8 ó. 09 p.
" "	(m. á. vasutól reggel 8 ó. 17 p.
" "	(a vásártérről este 7 ó. 21 p.
" "	(m. á. vasutól este 7 ó. 30 p.
" ") vásártérről reggel 7 ó. 51 p.
Füzes-Abony-felől:	(m. á. vasutól reggel 8 ó. — p.
" "	(a vásártérről d. u. 5 ó. 07 p.
" ") a m. á. vasutól d. u. 5 ó. 16 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz.v. reggel	8 ó. 25 p.
gy.v. d. u.	2 ó. 10 p.
sz.v. este	7 ó. — p.

*) Közvetlen vonat M.-Szigetről Budapestre.

**) Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre.

A Kassa felé utazókra legalkalmasabb ha az este 7 óra 40 perczkor induló vonatra ülnek, a melylyel másnap reggel 6 óra 2 perczkor Kassára érkeznek:

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Nyilttér.

MED. UNIV.

Dr. Siehermann Adolf orvos

testegyenészeti, massage és gyógy-gymnastikai rendelése

Debreczen, Nagyuj-utca 1708.

A gyógykezelés tárgyai: A gerincoszlop elferdülései, a mellkas angolokóros görbülései, a végtagok rendellenes fejlődései, törések és ficamok után visszamaradt táplálkozási zavarok. Gyomor- és bélbántalmak. Izmok és ízületek oszuros bántalmak. Izlobok és ízületi merevségek. Neuralgiák és a neura thenia különböző fajai stb.

Rendelés egész napon át.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlanul hever

20 millió forint.

Az 1887. óta megjel-nő „Telegraph” sor-solási lapnak az a programja, hogy a még most is gazdátlanul, parlagon heverő esedékes sorsjegy-nyereményeket, melyek a husz millió forintot meghaladják, tulajdonosaik jogos bir-tokába juttassa.

Ebbeli törekvésünket eddig is oly siker koronázta, hogy a legnagyobb örömmel konstatálhatjuk, hogy a hozzánk beküldött töme-ges kérdézősködések folytán teljesített kuta-rások meglepő eredményre vezettek, ameny-nyiben igen nagy összegeket juttattunk ily módon a sorsjegytulajdonosok kezeihez.

A sok millió azért hever parlagon, mert a sorsjegytulajdonosok nem törődnek sorsje-gyeik számaival és nem tartanak megbízható sorsolási közlönyt.

Mindamellett, hogy lapunk előfizetési ára

egész évre csak 1 frt,

előfizetőink között évenként még

20 drb

Jószív-sorsjegyet

s sorsolunk ki, és pedig minden év január, április, július és október 1-én 5-5 darabot. E sorsjegyeknek okvetlenül nyerniök kell és van a nyeremények között 40,000, 30,000 és 20,000 koronás főnyeremény is.

Oly sorsjegy-birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizettek és sorsjegyeik számának ki-huzása iránt kérdézősködnek, a válaszra egy 10. kros bélyeget kérünk.

Előfizetést az év bármely napján posta utalványok után elfogadunk.

TELEGRAPH

sorsolási közlöny kiadóhivatala.

B u d a p e s t, Váczi-körut 43.

Nagy-Csapó utczán

a Zenedei most épült házban

több bolt s egy vendéglő helyiség

f. é. Nov. 1-től bérbevehető.

Értekezhetni: **MÁRTON IMRE ügy-védvel, Piacz utca 2137.**

Birtok eladás.

A tulajdonos betegsége következté-ben egy teljesen felszerelt, **566 holdas birtok**, idei természettel együtt **eladó**. A birtokon 10 szobás, gyönyörű fekvésű uri lak, 5 holdas kertben. — Kitűnő vadászata: (8000 hold bérlet szarvas, vaddisznó, császármadár.)

Felvilágosítást ad szivességéből **Mérey O. Debreczen, Kossuth utca, Kardos fele ház.**

M. kir. államvasutak 127493/93. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazga-tósága az 1896. év végéig szükséges kü-lönlétele mihelyi és pályafentartási szer-számok és eszközökre, továbbá csákányok, lapátok, ásók, furók, taligák, vasalt kut-vedrek, szénkosarak, ráspolyok, reszelők, fűrészek, gereblyék, szalagmértékek, lámpa-ollók, papírollók, és bádognógó ollók, gyaluk, gyaluvasak, csavarhuzók, kala-pácsok, üvegvágó gyémántok, lakatok, tentatartók, jelzőszálak, kendertárcsák, fehérművek, kötelek, kátrányozott jelző-zsinegek, köszörükövek, jelzősipok, bá-dogos munkák u. m. lámpások, kannák tüzoltó és vízvedrek, durranó gyutacs sze-lenczék, kármentőtálak, szelenczek stb. vasalt emelő rudak, tüzi csáklyák, ösz-szehajlítható mérőpálczak, szökek bélyegző párnák ruggyantából, altiszti-karkötők, irattáskák bőrből, borjubékók, kalauz-kürtök és zsinórok, kefeneművek, hőmérők, palaczkok, poharak, kavics rostélyok stb.-re iparnemenkint csoportosítva nyilvános pályázatot hirdet.

Pályázati határidő 1893. évi október hó 20-án, bánatpénz letétel 1893. októ-ber hó 19-én.

Utbaigazítás a tárgyak részletes ki-mutatása, feltételek, rajzok stb. az igaz-gatóságnál Budapesten (Andrássy-ut 75 sz. II. emelet 43 ajtó) a hivatalos órák-ban (8-12-ig) szerezhetők.

A minták a budapesti központi szer-tárban megtekinthetők.

Budapest, 1893. szeptember hóban!

AZ IGAZGATÓSÁG.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.

Legnagyobb raktár, legolcsóbb beszerzési forrás

eredeti gyári árak mellett.

PORCELLÁN-KÁLYHÁK és KANDALLÓK

a continensen elismert legjobb (BUDWEISI) gyártmányban, minőségért és fűtőképességért jótállás,

FRIEDLANDI töltő rendszerű vaskályhák,

MEIDINGI rendszerű köpenyes kályhák,

Világító két henger-rendszerű (Kréu szabadalma)

kályhák köpenynyel legnagyobb anyag-megtakarítás mellett, legmagasabb fokú fűtőképességgel,

Szén és fatartó kosarak fényezve,

Kályha-elők bronz és nikl kiviteiben.

MOSÓ-, FACSARÓ- és MANGORLÓ-GÉPEK

legtökéletesebb rendszerekben.

Vasbutorok és fürdőkádak.

KONYHA FELSZERELÉSEK, ÉPÜLET és BUTORVASALÁSOK, SZERSZÁMOK, minden iparágakhoz francia és angol gyártmányokban.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő
 DEBRECZEN.

